

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/210/2022
Identifikačné číslo spisu:	3114228329
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3114228329.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne PROPRIETA, a.s., Bratislava, Ružinovská 42, IČO: 35798858, právne zastúpeného JURISINVEST, advokátska kancelária v.o.s, Bratislava, Pluhová 5, IČO: 31371761, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Bratislava, Nám. Slobody 6, IČO: 30416094, za účasti intervenienta na strane žalovanej Mesta Trenčín, Mierové nám 1/2, IČO: 00312097, právne zastúpeného GARANT PARTNER legal s. r. o., Bratislava, Einsteinova 21, IČO: 36856380, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne, o náhradu škody vo výške 13.018.004,64 eura s príslušenstvom spôsobenej nezákonným rozhodnutím, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 16C/279/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 23. februára 2022 sp. zn. 8Co/17/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná a intervenient na strane žalovanej majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 19. septembra 2019, č. k. 16C/279/2014 - 637 v spojení s opravným uznesením z 07. júla 2020, č. k. 16C/279/2014 - 780, konanie v časti o zaplatenie sumy 743.133,89 eura titulom náhrady ušlého zisku zastavil (výrok I.), návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 39Cb/244/2012 zamietol (výrok II.), žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok III.) a žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania, každému z nich v rozsahu 100 % (výrok IV.).

1.1. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na náhradu škody vo výške 854.610,75 eura titulom skutočnej škody a vo výške 12.163.393,89 eura titulom ušlého zisku. S poukazom na dispozitívny úkon žalobkyne spočívajúci v čiastočnom späťvzatí žaloby v časti o zaplatenie sumy 743.133,89 eura titulom náhrady ušlého zisku, súd prvej inštancie konanie podľa § 145 ods. 2 CSP v dotknutej časti zastavil. Po posúdení návrhu žalobkyne na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn.

39Cb/244/2012 dospel k záveru, že tento nie je dôvodný, a preto ho súd prvej inštancie zamietol.

1.2. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že podmienka existencie nezákonného rozhodnutia bola splnená. Škoda mala byť žalobkyňi spôsobená nezákonným rozhodnutím, za ktoré žalobkyňa označila rozhodnutie o umiestnení stavby - Polyfunkčná zóna IDEA GRANDE Y. č. SpSÚ XXXX/XXXX/XXX/Vi, MSÚ XXXXXX/XXXX zo dňa 30. 03. 2010, ktoré vydalo Mesto Y. ako príslušný stavebný úrad. Proti predmetnému rozhodnutiu nebol podaný opravný prostriedok (odvolanie) zo strany žalobkyne, a preto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25. 05. 2010. Súd prvej inštancie mal za to, že splnenie podmienky podania riadneho opravného prostriedku v prejednávanej veci sa z tohto dôvodu nevyžaduje z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 6 ods. 2 vety druhej zákona č. 514/2003 Z. z.), pričom dôvodom hodným osobitného zreteľa je práve fakt, že išlo o rozhodnutie vydané v celom rozsahu v prospech navrhovateľa vystupujúceho v územnom konaní, ktorým bola spol. IDEA GRANDE, a.s. ako právny predchodca žalobkyne. Ďalšia podmienka, a síce, že rozhodnutie, ktorým mala byť spôsobená škoda, muselo nadobudnúť právoplatnosť, bola splnená (právoplatnosť nadobudlo 25.05.2010) a rovnako tak bola splnená podmienka, že toto právoplatné rozhodnutie muselo byť zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.). Uvedená podmienka bola naplnená, keď právoplatné rozhodnutie o umiestnení stavby - Polyfunkčná zóna IDEA GRANDE Y. č. SpSÚ XXXX/XXXX/XXX/Vi, MSÚ XXXXXX/XXXX zo dňa 30.03.2010, bolo napadnuté protestom prokurátora zo dňa 15. 07. 2011, ktorý vytýkal, že týmto rozhodnutím a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon, keď rozhodnutie nebolo vydané v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, teda rozhodnutie o umiestnení stavby prokurátor považoval za rozhodnutie v rozpore so zákonom. Na podklade protestu prokurátora bolo právoplatné rozhodnutie o umiestnení stavby následne zrušené rozhodnutím Mesta Y. ako príslušného stavebného úradu č. SpSÚ XXXXX/XXXX/XXXX-Fo,Vi zo dňa 19. 08. 2011, ktoré uznalo protest prokurátora za odôvodnený v celom rozsahu. Toto zrušujúce rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 09. 2011, proti ktorému spol. IDEA GRANDE, a.s. ako právny predchodca žalobkyne nepodal odvolanie. Za nezákonné rozhodnutie, ktorým mala byť spôsobená škoda, je však označené rozhodnutie o umiestnení stavby č. SpSÚ XXXX/XXXX/XXX/Vi, MSÚ XXXXXX/XXXX zo dňa 30. 03. 2010 (s podmienkou podania odvolania proti ktorému sa súd už vyššie vysporiadal), pričom zákon 514/2003 Z. z. predpokladá len potrebu podania odvolania proti nezákonnému rozhodnutiu, ktorým mala byť spôsobená škoda (ak nie je daný dôvod hodný osobitného zreteľa), nie však už voči tomu rozhodnutiu, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti, vzhľadom na charakter rozhodnutia, ktorým mala byť žalobkyňi spôsobená škoda uviedol, že nie vždy musí byť škoda spôsobená len takým rozhodnutím, ktoré je vydané v neprospech poškodeného. Súd prvej inštancie právne uzatvoril, že prvá podmienka pre vznik nároku na náhradu škody, a síce podmienka existencie nezákonného rozhodnutia, bola splnená.

1.3. Súd prvej inštancie ďalej skúmal splnenie podmienky existencie príčinnej súvislosti, a to jednak vo vzťahu k uplatnenému ušlému zisku a jednak vo vzťahu k vzniku nároku na náhradu skutočnej škody. Podstatná príčina, ktorá pre založenie zodpovednosti štátu za škodu musí viesť k škode, je existencia nezákonného rozhodnutia a nie iné konanie, či nekonanie orgánu verejnej správy, ktoré charakter nezákonného rozhodnutia nemá. Je irelevantné, či Mesto Y. malo alebo nemalo najskôr zmeniť územný plán, alebo či malo alebo nemalo navrhovateľa o stave vecí skôr informovať, pretože vyvodenie následku v podobe vzniku škody z opomenutia zmeniť územný plán mesta, alebo z opomenutia informovať navrhovateľa o stave vecí po zahájení územného konania, predmetom konania ani nie je. Súd prvej inštancie posúdiac konkrétne skutkové okolnosti dospel k záveru, že nezákonné rozhodnutie a uplatnený ušlý zisk nie sú navzájom v pomere príčiny a následku.

1.4. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa mala pripravený a stavebnému úradu predložila spolu s návrhom na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby projekt, ktorý bol od počiatku nesúladný s vtedy platným územným plánom Mesta Y.. Preto toto konanie bolo podstatné to, že stavebný úrad (Mesto Y. v rámci preneseného výkonu štátnej správy) vyhodnotil (nesprávne) návrh na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby týkajúci sa projektu Idea Grande Y. ako súladný s územným plánom Mesta Y., vydal rozhodnutie o umiestnení stavby, ktorým návrhu vyhovel, ale ktoré rozhodnutie bolo po jeho právoplatnosti v rámci konania o proteste prokurátora zrušené, namiesto toho, aby po posúdení návrhu na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby predovšetkým (a okrem iného) s vtedy platným územným plánom a zistení nesúladu návrhu s ním, návrh zamietol (§ 37 ods. 4 stavebného zákona). Zamietnutie

návrhu by pritom bolo len dôsledkom konania žalobkyne, ktorá predložila návrh nezlučiteľný s platným územným plánom. Ak by tu teda nebolo nezákonné rozhodnutie, tak by tu musel byť štandardný postup spočívajúci vo vydaní rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby. Ani za takejto situácie by žalobkyňa, resp. jej právny predchodca spol. IDEA GRANDE, a.s. nemohla realizovať zamýšľaný projekt vôbec, nemohli by nasledovať ďalšie fázy, akým sú stavebné a kolaudačné konanie, a teda ani za takéhoto stavu (ktorý nastať mal, ale pre existenciu nezákonného rozhodnutia nenastal) by žalobkyňa nemohla očakávať a ani dosahovať zisk zo zamýšľaného projektu. Tiež je podstatné, že žalobkyňa v konaní opakovane deklarovala, že iný projekt s iným charakterom, než len s takým, pre ktorý aj podala návrh na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby, nikdy nechcela zrealizovať, a preto celkom zrejme nebolo možné ani očakávať, že by žalobkyňa, či jej právny predchodca projekt prepracovali na súladný s územným plánom, ale skôr je možné sa domnievať, že by so žiadnym iným ani upraveným projektom územné, stavebné či kolaudačné konanie nikdy neiniciovali, a teda zhrnúc uvedené, nedá sa očakávať, že by projekt Idea Grande nejaký zisk generoval, nech už by bol v akejkolvek podobe.

1.5. Ak žalobkyňa odôvodňovala príčinnú súvislosť tak, že sa v dobrej viere spoliehala na zákonnosť a správnosť v jej prospech vydaného rozhodnutia o umiestnení stavby a o predpokladaný zisk, ktorý by takmer iste dosiahla úspešnou realizáciou projektu, prišla len a výlučne v dôsledku následného zrušenia rozhodnutia o umiestnení stavby, súd prvej inštancie konštatoval, že nemožno ani v takomto ponímaní mať za to, že škoda v podobe ušlého zisku je v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Ak dôjde k škodovej udalosti, ktorou je prerušený určitý proces, ktorý je spojený s tvorbou zisku, záleží hlavne na zložitosti prerušeného procesu a fáze, v ktorej sa tento proces nachádzal, či bude možné dovodiť, že škodová udalosť bola príčinou nedosiahnutia konkrétneho zisku. S poukazom na fázu, v ktorej mal v dôsledku nezákonného rozhodnutia projekt „stroskotať“ súd prvej inštancie konštatoval, že celý projekt bol ešte len vo fáze rozhodnutia o umiestnení stavby, ktoré však ešte neoprávňuje účastníka k začatiu výstavby a očakávania zisku sú ovplyvnené aj ďalšími významnými okolnosťami, ktoré mohli zasiahnuť do ďalšieho priebehu deja. Podstatné by bolo či a ak áno, za akých podmienok by bolo vydané stavebné povolenie, či by boli splnené všetky podmienky pre vydanie kolaudačného rozhodnutia, tiež nie je isté, v akej konečnej podobe a rozsahu by bol projekt dokončený vzhľadom na to, že až v stavebnom konaní sa určujú záväzné podmienky pre uskutočnenie stavby. Treba sa vysporiadať aj s tým, že rozhodujúca je priamosť a bezprostrednosť pôsobenia konkrétnej príčiny (nezákonného rozhodnutia) vo vzťahu k spôsobenému následku (ušlému zisku). Vychádzajúc z individuálnych skutočností tohto prípadu možno dospieť k záveru, že nezákonné rozhodnutie samo osebe nespôsobilo zmarenie očakávaných výnosov z projektu priamo a bezprostredne. Bola to žalobkyňa, resp. jej právny predchodca spol. IDEA GRANDE, a.s., ktorá sa v nadväznosti na zistenie, že pôvodné v jej prospech vydané rozhodnutie o umiestnení stavby bolo pre nesúlad s územným plánom po podaní protestu prokurátora zrušené, rozhodla v územnom konaní ďalej nepokračovať, a to z tvrdeného dôvodu, že si podporu projektu rozmyslel hlavný investor. Návrh na vydanie územného rozhodnutia bol späťvzatý, územné konanie tak bolo zastavené. Podľa názoru súdu prvej inštancie k zmareniu dosiahnutia zisku potom došlo v konečnom dôsledku nie priamo a bezprostredne v dôsledku nezákonného rozhodnutia, ale z dôvodu rozhodnutia žalobkyne v zahájenom konaní nepokračovať, k čomu sa uchýlila po tom, ako od podpory projektu odstúpil hlavný investor. Za takýchto okolností potom zmarenie realizácie projektu, a teda aj dosiahnutie zisku, nebolo v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím (nezákonné rozhodnutie stratu na zisku priamo samo osebe nespôsobilo), ale bolo len dôsledkom prehodnotenia projektu žalobkyňou, ktorá prišla o kľúčového investora. Ak investor od projektu odstúpil, toto mal urobiť najmä pod vplyvom výraznej medializácie informácií týkajúcich sa zrušenia rozhodnutia, a teda ani nie v dôsledku vydania zrušujúceho rozhodnutia ako takého, čo tiež treba rozlišovať pri posudzovaní vzťahu príčiny a následku. Súd prvej inštancie konštatoval, že existencia príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a ušlým ziskom nebola preukázaná ani výpoveďou svedkov vypočutých v konaní, ktorí neuviedli žiadne také konkrétne skutočnosti, na základe ktorých by sa dala vyvodiť existencia príčinnej súvislosti.

1.6. Súd prvej inštancie konštatoval, že k úbytku v majetkovej sfére (titulom vynaložených nákladov) nedošlo v priamej príčinnej súvislosti s vydaním rozhodnutia o umiestnení stavby, ktoré bolo následne zrušené. Tieto vynaložené náklady sa nestali „márnymi“ ako priamy následok existencie nezákonného rozhodnutia. Žalobkyňa sa rozhodla totiž pre odstúpenie investora v projekte ďalej nepokračovať, návrh

na vydanie územného rozhodnutia vzala späť, a práve len v dôsledku tohto jeho úkonu sa úkony vynaložené v súvislosti s prípravou a realizáciou projektu stali vynaloženými zbytočne. Investor pritom odstúpil od projektu nie pre existenciu nezákonného rozhodnutia ako takého, ale z dôvodu medializácie a možného „nálepkovania“ projektu ako problémového a tiež z dôvodu bližšie nešpecifikovaných primárnych informácií, vo vzťahu ku ktorým ani nebolo zistené, že by mali akýkoľvek súvis s postupom správneho orgánu v územnom konaní. Tieto príčiny konania investora potom nemožno stotožňovať s príčinou v podobe existencie nezákonného rozhodnutia. Ak by žalobkyňa v územnom konaní pokračovala (a v rámci ďalšieho postupu napríklad inicioval zmenu územného rozhodnutia, alebo projekt adekvátne prepracovala) a návrh na vydanie územného rozhodnutia by nevzala späť, potom bolo možné náklady už vynaložené použiť aj v ďalšom procese a škodou by mohli byť náklady, ktoré vynaložila ako „extra“ náklady navyše oproti tým, ktoré by musela vynaložiť nebyť neskoršieho zrušenia pôvodného územného rozhodnutia.

1.7. K obdobiu, za ktoré si žalobkyňa uplatňuje márne vynaložené náklady (od 01. 01. 2009 - 30. 06. 2014), súd prvej inštancie zdôraznil, že náklady vynaložené v procese realizácie projektu neboli vynaloženými márne v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti štátneho orgánu (nezákonným rozhodnutím), ale len v súvislosti s jej vlastným rozhodnutím projekt ďalej nerealizovať (ako svedkyňa uviedla primárne pre nedostatok financií), čo je samo osebe dôvodom preto, že ich náhradu nemožno žalobkyni priznať. Na to aby ale len čisto hypoteticky tieto predstavovali ujmu odškodniteľnú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, môže ísť len o také náklady, ktoré boli vynaložené skôr, než došlo k porušeniu právnej povinnosti, ktorá spôsobila ich „zbytočnosť.“ Žalobkyňa si však náhradu skutočnej škody uplatnila z väčšej časti za obdobie po tom, ako došlo k zrušeniu rozhodnutia o umiestnení stavby (rozhodnutie bolo z 19. 08. 2011), ktoré však ujmu, ktorej náhradu by bolo možné žiadať, nepredstavujú. Z dôvodu neexistencie príčinnej súvislosti aj pri tejto zložke uplatnenej škody, súd prvej inštancie konštatoval nedôvodnosť žaloby, a preto aj bez skúmania splnenia zvyšných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, žalobu čo do tejto časti zamietol.

1.8. Podľa súdu prvej inštancie žalobkyňa mala od počiatku pripravený návrh na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a projekt v rozpore s územným plánom, a preto, aj nebyť nezákonného rozhodnutia (teda aj nebyť stavu, že najskôr je vydané v jej prospech rozhodnutie o umiestnení stavby a neskôr je zrušené), ale ak by bolo hneď vydané rozhodnutie reflektujúce nesúladosť s územným plánom (teda zamietavé), tak či onak by účastník územného konania musel náklady potrebné pre spracovanie podkladov k územnému konaniu vynaložiť a tieto by v konečnom dôsledku pre nevyhovenie návrhu neboli využité. Pokiaľ v rámci obstarávacích nákladov zahrnula žalobkyňa do škody aj náklady na úhradu dane z nehnuteľností za pozemky kúpené od Mesta Y. na základe kúpnej zmluvy č. XXX/XXXX, toto podľa názoru súdu prvej inštancie skutočnú škodu nepredstavuje. Pozemky má žalobkyňa vo vlastníctve a s ich vlastníctvom je spojená zákonná daňová povinnosť, ktorá nemôže predstavovať škodu. Túto povinnosť by si musel vlastník plniť vždy a za každých okolností bez ohľadu na to, či pozemok akýmkoľvek spôsobom využije, alebo nevyužije a vynaloženie nákladov na platenie dane z nehnuteľností nemá žiaden súvis s vydaním alebo nevydaním nezákonného rozhodnutia.

1.9. Podľa súdu prvej inštancie v konaní uplatnená škoda podľa výsledkov vykonaného dokazovania nebola vôbec v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (tu rozhodnutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Súd prvej inštancie vo vyššie uvedených častiach dospel k záveru, že k zmareniu realizácie projektu, pre zmarenie ktorého žalobkyni bolo znemožnené generovať zisk a pre zmarenie ktorého sa náklady stali zbytočnými, došlo konaním žalobkyne, resp. jej právneho predchodcu. Vo vzťahu ku všetkým zložkám uplatnenej náhrady škody súd opakovane konštatoval, že podstatné pre vznik tvrdenej škody je samotná skutočnosť, že žalobkyňa po prehodnotení projektu v začatých konaniach nepokračovala. Tento svoj postup žalobkyňa odôvodňovala tým, že práce na projekte ukončila primárne z dôvodu, že si projekt rozmyslel hlavný investor a nemalo vôbec zmysel ďalej v ňom pokračovať. V tomto smere (vo vzťahu ku všetkým zložkám uplatnenej škody) nad rámec už skôr uvedeného súd prvej inštancie dodal, že v konaní ani nebolo preukázané, že by mal vstup a financovanie projektu od tvrdeného zahraničného investora žalobkyňa, resp. jej právny predchodca zabezpečené (najmä zmluvne ošetrené) tak, že by bolo možné dôvodne očakávať skutočný vstup partnera do projektu a poskytnutie financií na financovanie ďalších jeho fáz, ktorú skutočnosť žalobkyňa (aj svedkyňa U.) deklarovala za kľúčovú pre ďalší priebeh projektu. Ak sa podľa záznamu pre pamäť z 28. 09. 2011 (po vydaní zrušujúceho rozhodnutia) ešte len

rokovalo o vstupe partnera do projektovej spoločnosti a financovania projektu, potom bez ďalšieho nemožno dovodiť, že by bol projekt kľúčovým partnerom skutočne aj za iných okolností takmer iste podporený a úspešne zrealizovaný, že by partnerom boli poskytnuté financie na ďalšie etapy prác a že by rovnako nebol býval projekt tiež stroskotat v jeho včasnej fáze, ako sa to aj skutočne udialo, keď projekt sa ukončil najmä pre nedostatok financií (tak to deklarovala svedkyňa U.), či následnú nemožnosť nájsť ďalšieho investora z dôvodu začínajúcej finančnej krízy tak, ako to uviedla žalobkyňa v podaní zo dňa 21. 03. 2017.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 23. februára 2022, sp. zn. 8Co/17/2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku, v ktorom bola žaloba zamietnutá a vo výroku o náhrade trov konania potvrdil (výrok I.) a žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi každému z nich v rozsahu 100 % (výrok II.).

2.1. Za podstatné odvolacie tvrdenia žalobkyne považoval odvolací súd jej argumentáciu, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď zobral pri hodnotení výsledkov dokazovania do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že rozsudok súdu prvej inštancie nie je riadne odvodnený. Uvedené odvolacie námietky považoval odvolací súd za nedôvodné. Žalobkyňa v podanom odvolaní útržkovite zopakovala argumentáciu, ktorú uvádzala pred súdom prvej inštancie, pričom polemizovala so závermi súdu prvej inštancie, ktoré považovala za nesprávne.

2.2. Výlučne len na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd uviedol, že žalobkyňa (jej právny predchodca) v zmluvnom vzťahu s Mestom Y. vystupovala ako podnikateľský subjekt konajúci vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Súčasťou podnikania je aj znášanie tzv. podnikateľského rizika. Preto bolo v prvom rade povinnosťou žalobkyne postupovať obozretne a konať s odbornou starostlivosťou tak, aby predchádzala prípadnému vzniku škody. Žalobkyňa sa snažila realizovať projekt (podala žiadosť o umiestnenie stavby), ktorý bol navrhnutý pre danú lokalitu zjavne v rozpore s platným územným plánom Mesta Y., ktorá skutočnosť bola všeobecne známa. Bolo povinnosťou žalobkyne tento územný plán od počiatku rešpektovať bez ohľadu na prípadné prisľuby jeho zmeny, či na rozhodovací proces stavebného úradu a predložiť v územnom konaní takú projektovú dokumentáciu, resp. iné podklady, ktoré budú rešpektovať platný územný plán. Okrem iného nebolo relevantným a v konečnom dôsledku výslovne účelovým jej tvrdenie, že po zrušení jej projektu, teda nemožnosti ho realizovať, predstavuje pozemok pre ňu zbytočnú záťaž a náklad, keďže ju nezákonné rozhodnutie pripravilo o možnosť jediného využitia pozemku.

2.3. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu. Odvolací súd v podrobnostiach odkazoval na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a na jeho právne posúdenie. Žalobkyňa v odvolaní proti napadnutému rozsudku neuviedla žiadne také skutočnosti, ktoré by neprezentovala v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu. Žalobkyňou uplatnené podstatné odvolacie tvrdenia, totožné s tými, ktoré uviedla už v konaní pred súdom prvej inštancie, nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v právnom posúdení veci prvoinštančným súdom, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP s tým, že sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením a v podrobnostiach naň odkazuje.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Zároveň navrhla odložiť právoplatnosť rozsudku odvolacieho súdu.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces namietala v súvislosti s nezákonnosťou napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej odvolací súd konštatoval správnosť záveru súdu prvej inštancie ohľadne nepreukázania existencie príčinnej súvislosti bez toho, aby príčinnú súvislosť posudzoval ako otázku

skutkovú, a to v konkrétnych súvislostiach na ktoré žalobkyňa poukázala. Žalobkyňa v podaniach konkretizovala a preukázala, že príčinou nemožnosti „pokračovať“ v konaní, bolo nezákonné rozhodnutie, zrušením ktorého žalobkyňa prišla o legitímnosť projektu a všetky náklady vynaložené dovtedy sa stali nepoužiteľnými a vynaložené márne. Súd v napadnutom rozhodnutí pri hodnotení tejto otázky ((ne)existencie príčinnej súvislosti) nevzal do úvahy žiadne zo žalobkyňou uvádzaných skutočností v odvolaní, ani v jej predchádzajúcich podaniach, ani neuviedol dôvody, pre ktoré konštatoval, že príčinná súvislosť „nebola preukázaná“. Dovolateľka zároveň považovala rozhodnutia súdov nižšej inštancie za porušenie princípu rovnosti strán. V dôsledku predmetných rozhodnutí znáša následky nezákonného rozhodnutia, najmä škody s ním spojené, nie subjekt, ktorý preukázateľne pochybil a tak by mal niesť zodpovednosť (žalovaná, resp. intervenient), ale žalobkyňa, keďže súdy nižšej inštancie svojvoľne vyvodili záver, že žalobkyňou uplatnené nároky, sú súčasťou „znášania podnikateľského rizika“ a to iba na základe tej skutočnosti, že žalobkyňa má charakter podnikateľského subjektu, teda v konečnom dôsledku nepoužíva právnu ochranu. Porušenie rovnosti strán namietala aj deklarováním neexistujúcej povinnosti na strane žalobkyne v relevantnom čase, ktorú súd odvodil z nesprávne konštatovanej všeobecnej skutočnosti a v rozpore s dôkazmi. Dovolateľka opakovane poukázala na to, že nesúlad projektu s územným plánom sa stal známy až pri zistení nezákonnosti predmetného rozhodnutia, čo bolo takmer 16 mesiacov po nadobudnutí právoplatnosti ROUS. Žalobkyňa teda nemala vedomosť o nesúlade projektu s územným plánom v čase, keď sa mal podľa súdu toho správať, túto vedomosť v tom čase nemal ani intervenient. Za neprijateľný záver dovolateľka považovala aj to, že žalobkyňa mala územný plán rešpektovať a to bez ohľadu na jeho zmeny, či na rozhodovací proces stavebného úradu, keďže by z toho vyplývala aj povinnosť žalobkyne postupovať bez ohľadu na platné rozhodnutie. Žalobkyňa tak súd postavil do pozície subjektu, ktorý bol povinný rozlíšiť, ktoré platné rozhodnutia má rešpektovať a ktoré nie. Na základe vyššie uvedeného považovala dovolateľka napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný, ktorý nedáva odpovede na zásadne skutkové a právne otázky, ktoré sú podstatné pre posúdenie veci. Súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, že jeho rozhodnutím sú podstatným spôsobom zasiahnuté aj hmotné ústavné práva majetkového charakteru žalobkyne, čo predstavuje významný zásah do základného práva dovolateľky na spravodlivý proces.

4. Žalovaná sa vo vyjadrení k dovolaniu nestotožnila s dovolacou argumentáciou žalobkyne a žiadala, aby dovolací súd zamietol dovolanie žalobkyne a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

4.1. Intervenient na strane žalovanej žiadal dovolanie žalobcu odmietnuť, resp. zamietnuť a intervenientovi priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4.2. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne považoval dovolanie žalobkyne za nedôvodné a neprípustné, keďže mal za to, že dovolacie dôvody v zmysle § 420 písm. f) CSP nie sú dané.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP je, že musí ísť o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Vecou samou treba rozumieť predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe a o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté, pričom súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom (§ 212 ods. 1 CSP). Rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je rozhodnutie, po vydaní ktorého sa vec s konečnou platnosťou ukončí, súd už ďalej vo veci samej nekoná a nerozhoduje. Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť (a súčasne dôvodnosť) dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd musí posúdiť, či sa dovolaním napáda rozhodnutie vo veci samej, prípadne rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

9. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľkou namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9.1. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

9.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

9.3. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

9.4. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10. Dovolací súd cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľkou namietanej procesnej vade.

10.1. Žalobkyňa vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tvrdí, že pokiaľ ide o konštatáciu o nepreukázaní príčinnej súvislosti, odvolací súd ju neposúdil ako otázku skutkovú, a to v konkrétnych súvislostiach, na ktoré žalobkyňa v odvolaní proti prvoinštančnému rozhodnutiu poukazovala. V tejto súvislosti dovolateľka odkázala na podrobnejšie zdôvodnenie svojho odvolania v častiach k bodom 36. až 38. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľka vytýkala obom súdom nižšieho stupňa absenciu zrozumiteľnej odpovede na uvedenú zásadnú otázku.

10.2. Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

10.3. Dovolateľka povinne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom pri vymedzení prípustnosti dovolania musí v dôvodoch odôvodniť prípustnosť dovolania tak, aby najvyšší súd mal základ pre svoje rozhodnutie o tom, či dovolanie je spôsobilé vyvolať ten procesný následok, že ho dovolací súd vecne prejedná. Dovolací dôvod podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP musí byť odôvodnený tak,

aby z neho boli zrejmé konkrétne okolnosti, z ktorých dovolateľka dôvod vyvodzuje, pričom tieto musia byť v korelácii s napadnutým rozsudkom. Najvyšší súd je súdom, ktorého prieskumná právomoc je daná len rozsahom dôvodov vymedzených zákonom, ktoré majú byť uvedené v obsahu dovolania, preto nie je oprávnený skúmať podania dovolateľky urobené pred súdom prvej inštancie alebo pre odvolacím súdom, čo vyplýva z § 440 CSP, ako aj z aplikácie argumentu a maiori ad minus k § 433 CSP. Najvyšší súd však nevyklučuje situáciu, že aj všeobecná námietka môže byť obsahovo naplnená. Napriek tomu, že je odôvodnenie napadnutého rozsudku stručné, vzhľadom na postup podľa § 387 ods. 2 a 3 CSP, je z neho zrejmé, že sa zaoberal odvolacou námietkou smerujúcou voči nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (bod 29. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

11. Dovolateľka považuje napadnuté rozhodnutie za porušenie rovnosti strán prejavujúce sa v postupe súdov nižších inštancií, ktoré následne vyústilo do nesprávnych rozhodnutí. Vytýkala obom súdom svojvoľný záver spočívajúci v uvedení, že žalobkyňou uplatnené nároky sú súčasťou „znášania podnikateľského rizika“ (bod 25. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) a to výlučne na základe postavenia žalobkyne ako podnikateľského subjektu, teda v konečnom dôsledku žalobkyňa nepožíva právnu ochranu. Princíp rovnosti bol porušený aj deklarováním neexistujúcej povinnosti na strane žalobkyne konštatovaním nesprávne všeobecne známej skutočnosti a zjavného rozporu predloženého projektu s územným plánom, pretože dovolateľka opakovane poukazovala na to, že nesúlad projektu s územným plánom sa stal „známy“ až po zistení nezákonnosti predmetného rozhodnutia, čo bolo takmer 16 mesiacov po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o umiestnení stavby. Dotknutý právny záver považuje za nesprávny, pretože išlo o neexistujúcu povinnosť, ktorá bola súdmi svojvoľne odvodená. Napokon za porušenie rovnosti dovolateľka považuje záver, že žalobkyňa mala postupovať bez ohľadu aj na rozhodovací proces stavebného úradu, čím žalobkyňa stavia do pozície subjektu, ktorý je povinný rozlíšiť či má rešpektovať územný plán alebo nezákonné rozhodnutie a má rozpoznať ich kvalitu a zákonnosť ešte predtým, ak to zistia zodpovedné subjekty.

12. Dovolací súd zdôrazňuje, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 CSP). Rovnosť pred súdom je len výrazom rovnosti strán civilného sporového konania. Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorémukolvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (m. m. PL. ÚS 43/95). O tom, ako v tom ktorom prípade prebiehalo civilné sporové konanie, usudzuje dovolací súd na podklade spisu (pozri napr. 3Cdo/321/2015, 3Cdo/888/2015, 3Cdo/156/2016, 3Cdo/90/2017).

12.1. V danom prípade dovolací súd musí konštatovať, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy porušili zásadu rovnosti procesných strán. Z obsahu tejto dovolacej námietky je zrejmé, že dovolateľka považuje za porušenie zásady rovnosti strán právne posúdenie súdmi nižšej inštancie v jej neprospech. Je však potrebné uvedomiť si, že sporové konanie je konaním, kde vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné, úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej-ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zrejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Podstata dovolania a jeho dôvodov nemôže byť založená na polemike s vybranou argumentáciou súdov. Samotným rozhodnutím súdu a právnym posúdením sporu súdom totiž nemôže dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces a teda ani k porušeniu zásady rovnosti strán sporu, pretože sa tým strane sporu neznemožňuje realizovať jej procesné oprávnenia v priebehu konania pred súdom.

13. Najvyšší súd nezistil ani opodstatnenosť tvrdenia dovolateľky o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu

odvolacím súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa odvolací súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ale nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru o správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobkyňa sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv.

14. V závere dovolania žalobkyňa prezentovala, že napadnutý rozsudok považuje za nepreskúmateľný, ktorý nedáva odpovede na zásadne skutkové a právne otázky podstatné pre posúdenie veci. Súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, že jeho rozhodnutím sú podstatným spôsobom zasiahnuté aj hmotné ústavné práva majetkového charakteru žalobkyne, čo predstavuje významný zásah do základného práva dovolateľky na spravodlivý proces.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súd vychádzal, akými úvahami sa riadil a aké závery zaujal k právnemu posúdeniu sporu. Prijaté rozhodnutie (stotožňujúc sa so súdom prvej inštancie) odvolací súd odôvodnil poukázaním na správny postup prvoinštančného súdu skúmaním splnenia všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím nezákonným rozhodnutím súdu. Podmienka existencie nezákonného rozhodnutia bola splnená. Pri skúmaní ďalšej podmienky - príčinnej súvislosti posudzoval či rozhodnutie o umiestnení stavby, ktoré bolo neskôr zrušené, bolo priamou a bezprostrednou príčinou uplatnenej škody a konštatoval, že v konaní nebola preukázaná existencia príčinnej súvislosti tak vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie ušlého zisku, ani vo vzťahu k skutočnej škode a preto prvoinštančný súd správne žalobu zamietol. Podľa názoru dovolacieho súdu nepreukázanie splnenia podmienok vzniku nároku žalobcu na náhradu škody/ušlého zisku voči štátu odvolací súd v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie náležite, dostatočne a logicky vysvetlil.

15.1. Dovolací súd podčiarkuje, že dovolateľka uplatňuje v podstatnom všeobecnú námietku, nekonkretizuje jednotlivé nedostatky v interakcii s napadnutým rozsudkom.

16. Pokiaľ ide o výhradu, že sa súd žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, že jeho rozhodnutím sú podstatným spôsobom zasiahnuté aj hmotné ústavné práva majetkového charakteru žalobkyne, čo predstavuje významný zásah do základného práva dovolateľky na spravodlivý proces, dovolací súd uvádza z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Ak potom žalobkyňa dovoláciu námietku porušenia ústavného majetkového práva neuplatnila v odvolacom konaní - hoci jej bola známa - v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť.

16.1. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už riadne uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť.

16.2. V podstate obdobne postupuje vo svojej činnosti aj ústavný súd, z ktorého judikatúry vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc a sťažnosť sťažovateľa odmietne (II. ÚS 70/2017).

17. Nesúhlas dovolateľky s tým ako súdy vyhodnotili jednotlivé dôkazy ohľadom otázky neexistencie príčinnej súvislosti nezakladá dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. Úvahy súdov pri hodnotení

dôkazov o takej otázke nepreukazujú, aby išlo o závery svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle. Teda o prípad extrémneho nesúladu medzi skutkovými zisteniami a prijatými právnymi závermi.

17.1. Dovolací súd opakovane zdôrazňuje, že na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak o taký prípad v danej veci nešlo.

17.2. Nedostatočne zistený skutkový stav veci, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2018, 3Cdo/94/2018, 6Cdo/69/2020, 9Cdo/209/2020). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

18. Pokiaľ dovolateľka odvolaciemu súdu vytýkala nesprávne právne posúdenie veci dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu ale nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu znátočnosti uvedenú v § 420 písm. f) CSP (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018). V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 06. marca 2019 sp. zn. I. ÚS 61/2019 aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje CSP, je opodstatnený názor, podľa ktorého nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúci odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Sama polemika s rozhodnutím dovolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia dovolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP (9Cdo/248/2021, 9Cdo/73/2020, 9Cdo/121/2020). Napokon je potrebné uviesť i to, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia dovolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

19. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, preto ho odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

20. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 7Cdo/129/2020 alebo 2Cdo/91/2021).

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.